



Datum
2023-11-30

Beteckning
KS.2016.0290

FINSPÅNG

Handläggare
Marika Östemar
Planarkitekt, Funktionsansvarig Detaljplan
0122-852 90
marika.ostemar@finspang.se

Detaljplan för Dalsberg, del av Hårstorp 1:1

Granskningsutlåtande 3

Granskningsskede

Detaljplanen för Dalsberg, del av Hårstorp 1:1 m fl har varit utställd för en tredje granskning under tiden 19 juni till 17 juli 2023.

Sammanfattning och revideringar

Yttrande från en sakägare inkom under granskningstiden. Med anledning av framförda synpunkter har planeringsenheten gjort en del revideringar av planhandlingarna

Revideringar efter granskning 3

Följande redaktionella ändringar har gjorts efter den senaste granskningen:

- PM Bullerutredning med ny illustrationsplan (senaste revidering 2023-11-29) justerats. Justeringen medför inga förändringar i ljudnivå vid fasader. Planbeskrivningen har uppdaterats med en ny karta under rubriken *Beräkningar för bullerskyddsåtgärder*.

Sakägare med skriftliga synpunkter som inte tillgodosetts under planprocessen

Följande har inte fått sina synpunkter tillgodosedda under planprocessen:

Ägare till fastigheterna Hårstorp 1:59-1:65, Hårstorp 1:80, Hårstorp 1:89 samt boende på Humlevägen 14 D.

Fortsatt arbete

Förvaltningen föreslår att detaljplanen antas.



Inkomna yttranden Granskning

Myndigheter, nämnde m fl	Inkom datum	Anmärkning
1. Länsstyrelsen	2023-08-17	Nej
2. Vattenfall Eldistribution AB	2023-06-15	Ja
3. Trafikverket	2023-06-22	Nej
4. Lantmäteriet	2023-06-26	Nej
5. Polismyndigheten	2023-06-28	Ja
6. Naturskyddsföreningen	2023-07-05	Nej
7. Bygg- och miljönämnden	2023-07-20	Nej
8. Östgötatrafiken AB	2023-07-25	Nej

Sakägare	Inkom datum	Anmärkning
9. KL Industri AB och KL Fastighet Finspång AB	2023-07-07	Ja

Synpunkter på granskningshandlingen

1. Länsstyrelsen	Kommentar
<p>Länsstyrelsens synpunkter och kontroll enligt 11 kap PBL</p> <p>Hälsa och säkerhet</p> <p><i>Verksamhets- och industribuller</i></p> <p>I Länsstyrelsens granskningsyttrande, daterat 2023-02-27, ärendenummer 402-2216-2023, framförde Länsstyrelsen att kommunen behövde förtydliga vilka åtgärder som behövde komma till stånd för att föreslagen bebyggelse ska uppnå de ljudnivåer som krävs för zon B, enligt Boverkets vägledning för industri- och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder, Rapport 2015:21.</p> <p>Kommunen har även tydliggjort hur föreslagen detaljplan följer Boverkets allmänna råd för omgivningsbuller utomhus från industriell</p>	<p>Noteras</p>



FINSPÅNG

verksamhet och annan verksamhet med likartad ljudkaraktär, BFS 2020:2, vilket är bra. I aktuellt förslag framgår det tydligt att kommunen tillämpar BSF 2020:2. Länsstyrelsen har inget ytterligare att tillägga.

Vidare har kommunen sett över och reviderat aktuella planbestämmelser i plankartan, vilket Länsstyrelsen efterfrågade i föregående granskningskede. Länsstyrelsen har inget ytterligare att tillägga.

Avslutningsvis delar Länsstyrelsen fortsatt kommunens slutsats att föreslagen bebyggelse är godtagbar förutsatt att ljudnivåer motsvarande zon B enligt Boverkets allmänna råd klaras.

2. Vattenfall Eldistribution AB

Kommentar

Vattenfall Eldistribution saknar information i senaste granskningsutlåtandet att Vattenfall Eldistribution svarat även på den granskningen, se bifogade mail daterade 2023-01-20 och 2023-01-24.

Vattenfall Eldistribution anser fortfarande att det bör klargöras att kommunen eller exploatören får beställa och bekosta flytt av kabel. Beställning måste ske i mycket god tid eftersom det tar lång tid från beställning till utförande eftersom att vi har mycket långa ledder i nuläget.

I övrigt har Vattenfall Eldistribution inget ytterligare att tillföra detta ärende.

Kommunen har haft en dialog med Vattenfall Eldistribution innan den formella granskning (nr 2) som genomfördes 13-27 februari 2023.

I planbeskrivningen under rubriken Tekniska frågor/ Elledningar tydliggörs i granskningshandling att kommunen beställer och bekostar flytten av ledningen.

3. Trafikverket

Kommentar

Trafikverket har inget att erinra.

Noteras

4. Lantmäteriet

Kommentar

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2023-06-12 (plankarta och planbeskrivning)) har Lantmäteriet inte, utöver det som framförts vid tidigare yttranden, funnit anledning till synpunkt.

Noteras.



FINSPÅNG



FINSPÅNG

5. Polismyndigheten	Kommentar
<p>Polismyndigheten har tagit del av handlingar gällande detaljplan.</p> <p>Vi ser två övergångar som behöver påpekanden:</p> <ul style="list-style-type: none">- Från det nya området mot Bävervägen bör det övervägas om ett bevakat övergångsställe skall tas fram.- Överfart mot Hermelinvägen, vilket är den närmaste vägen för flertalet boende, bör ses över och eventuellt även ett bevakat övergångsställe även där. <p>Belysning gällande huvudstråk/ gångstråk bör lysas upp enligt rekommendationerna i Bo Tryggt 2030 ur ett trygghetshänseende.</p> <p>Polismyndigheten har i övrigt ingen erinran gällande detaljplanen.</p>	<p>Utformningen av nya övergångar hanteras vid ett genomförande av detaljplanen.</p> <p>Övergången vid Hermelinvägen kommer att tas bort. Gång- och cykeltrafikanter är tänkta att kanaliseras till den bevakade överfarten vid Mandelblomsvägen eller övergången vid Bävervägen.</p>

6. Naturskyddsföreningen	Kommentar
<p>Vi har granskat detaljplanen och har inget att tillägga.</p>	<p>Noteras.</p>

7. Bygg- och miljönämnden	Kommentar
<p>Miljöfunktionen Bygg- och miljöheter ser positivt på att bullerdämpande åtgärder finns med i planarbetet för bostäderna. Det är viktigt att beakta Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHMFS 2014:13) för att ej olägenheter för människors hälsa uppstår från industriområdet intill.</p>	<p>Noteras</p>

8. Östgötatrafiken AB	Kommentar
<p>Östgötatrafiken har tagit del av rubricerad remiss och tackar för möjligheten att lämna yttrande. Vår bedömning är att detaljplaneförslaget inte innebär någon påverkan på kollektivtrafik varför vi avstår att lämna yttrande.</p>	<p>Noteras.</p>



9. KL Industri AB och KL Fastighet Finspång AB	Kommentar
<p>På uppdrag KL Industri AB (org.nr. 556865-9055) och KL Fastighet Finspång AB (org.nr. 556093-7244) (gemensamt "KL") får jag härmed inkomma med följande yttrande och synpunkter med anledning av rubricerad detaljplan inom ramen för pågående granskning (nummer tre).</p> <p>Det kan för det första konstateras att inga synpunkter från KL har blivit tillgodosedda. KL kan därför inte godkänna det förslag till detaljplan som nu är föremål för granskning och motsätter sig att planen i sin nuvarande utformning antas av kommunen. Antas förslag till detaljplan i dess nuvarande utformning kommer KL att överklaga beslutet.</p> <p>Samtliga synpunkter ingivna från KL från föregående granskning kvarstår. I tillägg till tidigare synpunkter vill KL framföra följande.</p>	<p>Kommunen noterar synpunkterna. Kommunen noterar även att kommunen har gjort en del justeringar i planhandlingarna, bland annat med anledning av KL:s senaste synpunkter.</p>
<p>Förändringar som skett från föregående granskningsförslag vad avser buller Bestämmelserna m3 , a2, SKYDD, h 4,0 och plac1 har strukits. De två första bestämmelserna syftade till en bullerskyddsskärm inom kvarteret närmast KL. I PM – Bullerutredning med ny illustrationsplan (reviderad 2023-04-28) finns dock bullerskyddsskärmen med. Kommunen uppger att de två förstnämnda bestämmelserna tas bort eftersom bullerskyddsåtgärderna enbart påverkar ljudutbredningskartan men inte ljudnivån vid fasad. Detta går dock inte att utläsa från PM:ens bilagor A.1, B.1, C.1 och D.1 där bullerskyddet alltså finns kvar och således är en del av bullersimuleringen.</p> <p>Vad gäller bestämmelserna SKYDD, h 4,0 och plac1 har kommunen inte anfört något skäl till varför dessa bestämmelser har tagits bort. Bestämmelserna syftade till att uppföra bullerskyddsåtgärder inom allmän platsmark (natur) mellan KL och bostadskvarteren. Utan dessa bestämmelser kommer det inte vara möjligt</p>	<p>I den senaste revideringen av PM Bullerutredning med ny illustrationsplan (WSP 2023-04-28) finns två bullerskärmar med i beräkningen; befintlig byggnad på KL:s fastighet samt skärm sammanbyggd med komplementbyggnad i bostadskvarteret närmast verksamhetsområdet. Enligt konsulten (WSP) är skärmen vid bostadskvarteret inte en förutsättning för planförslaget. Skärmen påverkar utseendet på ljudutbredningskartan men inte ljudnivån vid fasad. Det saknades därför anledning att behålla planbestämmelserna.</p> <p>Uppdateringen följer bland annat av att Kommunen har tagit bort den östra delen av planområdet, varför behovet av skyddsåtgärder har upphört i denna del. Kommunen bedömer att föreslagna planbestämmelser för att uppnå zon B är tillräckliga för att området ska få en bra ljud- och boendemiljö. Detta innebär att det inte finns något behov av att uppföra en bullerskyddsåtgärd</p>



FINSPÅNG

med bullerskyddsåtgärder inom den allmänna platsmarken.

Trots att bullerutredningen konstaterar att två kommande bostäder tangerar riktvärdet för buller och att den redovisade bullerskyddsskärmen i bullerutredningen inte ger någon inverkan har kommunen valt att inte utreda bullerfrågan vidare. Istället sker en begränsning av möjligheten till senare bullerskyddande åtgärder. KL har svårt att förstå varför kommunen väljer att ta så lätt på bullerfrågan och negligera de synpunkter som KL under en lång tid fört fram.

Kommunen har inte tagit bullerutredningens felmarginal i beaktande

KL har tidigare framfört att osäkerhetsmarginalen, det vill säga felmarginalen i bullerutredningen, +/- 3 dB som bäst, innebär att den faktiska ljudimmissionen kan komma att överstiga riktvärdena med 3 dB eller mer vid flertalet bostäder. I granskningsutlåtandet har kommunen hänvisat till ett uttalande från Boverket som anser att det är olämpligt att hamna precis på gränsen för ett riktvärde och att det i sådana fall kan tas hänsyn till felmarginalen.

I motsats till vad kommunen anfört kan KL konstatera att det inte tagits någon hänsyn till felmarginalen, trots att riktvärde för buller hamnar precis på gränsen för två planerade bostäder och är mycket nära för flera andra planerade bostäder.

Kommunen menar vidare att för det fall osäkerhet råder i form av buller så har kommunen tillämpat schablonvärden och beräkningssätt som ger de högsta bullervärdena, vilket i sig anses ha skapat en felmarginal. KL vill i denna del tydliggöra att användandet av schablonvärden skapar en osäkerhet per definition. Att som kommunen påstå att osäkerheten bara kan innebära ett lägre uppmätt faktiskt bullervärde är direkt felaktigt.

på den allmänna platsmarken mellan bostadskvarter och verksamhetsområdet längs Norralundsvägen.

De två bostäderna bedöms klara riktvärdena, vilket också framgår av konsultens slutsatser. Det saknas därför anledning att vidta ytterligare bullerskyddande åtgärder, särskilt sådana som enligt konsulten inte ger någon effekt på ljudnivån vid fasad.

Kommunen tar bullerfrågan på allvar. I kommunens roll ligger att följa tillämpliga regler och myndigheters rekommendationer, samt att göra avvägningar mellan olika intressen.

Som tidigare framförts, följer de bullerutredningar som utförts under planprocessen de krav som regelverket ställer, och följer även de metoder och modeller som Boverket rekommenderar.

Som tidigare framförts bedöms de två bostäderna klara riktvärdena, vilket också framgår av konsultens slutsatser.

I tillägg till det som tidigare har framförts i denna del kan noteras att schablonvärden endast har använts för ett fåtal tomter där ingen verksamhet bedrivs i nuläget. Avseende redan pågående verksamheter har mätningar utförts. Därutöver är konsultens bedömning att schablonvärdena inte påverkar slutsatserna i utredningen. Det vore i och för sig felaktigt att påstå att "osäkerheten bara kan innebära ett lägre uppmätt faktiskt



bullervärde". Det har kommunen dock inte påstått. Det som kommunen faktiskt har framfört är följande. "Därutöver har kommunen, vid osäkerhet, tillämpat de schablonvärden och beräkningssätt som ger de högsta bullervärdena, varför mycket talar för att riktvärdena snarare kommer att underskridas än att överskridas, se närmare om detta längre ner."

Tillräcklig hänsyn har inte tagits till framtida bullernivåer

Kommunen anför att det inte är möjligt eller lämpligt att ta hänsyn till en längre tidshorisont än fem år vad avser den framtida bullersituationen. KL vill påminna kommunen att det inte finns något hinder mot att ta större hänsyn till den framtida bullersituationen än den miniminivå som stadgas i PBL om kommunen så önskar.

Som Kommunen tidigare har angett bygger bullerutredningen bland annat på den information som KL har bidragit med och på den dialog som kommunen har fört med KL:s företrädare Att så är fallet framgår också av planbeskrivningen. KL har dock inte lämnat någon ny, konkret, information som skulle kunna föranleda en ytterligare justering av planen.

Miniminivån som stadgas i 4 kap. 33 a § PBL har under alla omständigheter inte tillgodosetts. Att kommunen hänvisar till en icke uttömmande uppräkningslista på anläggningar som ska tas hänsyn till i prop. 2013/14:128 s. 44 ändrar inte detta. Som KL tidigare anför är KL Industri fortsatt inne i en mycket expansiv fas och utgör idag en av Finspångs viktigaste arbetsgivare. Omsättningen har ökat i en mycket hög takt. Ökningen har inte varit linjär utan snarare exponentiell. Det innebär att den för två år sedan förutspådda femårsutvecklingen redan är uppfylld. Att kommunen väljer att begränsa tidshorisonten till den absolut kortaste tidshorisonten, det vill säga en genomförandetid på fem år, är därför inte tillräckligt. Därtill har den bedömda utvecklingen som bullerutredningen bygger på redan inträffat.

Kommunen anger vidare att dialog förts med KL vad avser KL Industris kommande utveckling och att det av den anledningen inte är nödvändigt med större hänsyn. Den dialog som skett innan föregående granskningsförfarande har dock inte inneburit att hänsyn tagits till KL Industris kommande utveckling. KL har efterfrågat en fortsatt dialog vilket kommunen avböjt.



FINSPÅNG

Bullerutredningen har i ett avseende kompletterats sedan föregående granskning. Kompletteringen är föranledd av att KL påpekat att en utökning av nattskift med stor sannolikhet kommer att ske. Bullerutredningen konstaterar under avsnitt 6 Resultat och slutsatser (s. 12) följande: *Om verksamheten önskar att utöka nattskift med fler timmar så förblir resultatet det samma, såvida produktionen inte förändras. Resultatet baseras på ett slags värsta fall under en beräknad timme när allt är i drift. Det krävs alltså att drifttider/driftkapacitet på ljudkällor ändras eller att nya moment tillkommer för att det ska bli någon skillnad i beräknat resultat.*

Olika skifteslag inom KL Industri utför olika moment, t.ex. plåt- eller betongarbete. På grund av den stora efterfrågan av KL Industris produkter kommer även andra skifteslag att vara verksamma nattetid än vad som förutsatts i bullerutredningen. Kommunen måste av den anledningen ta hänsyn till bullerutredningens slutsats och KL:s information om utvecklingen, det vill säga att bullernivåerna kommer att öka när produktionen förändras inom KL.

KL vidhåller alltså att felmarginalerna i bullerberäkningen, användandet av schablonvärden för vissa ljudkällor och avsaknaden av hänsyn till KL Industris framtida utveckling innebär att den redovisning som utförts i planbeskrivningen inte uppfyller de krav som följer av 4 kap. 33 a § PBL.

Redovisade åtgärder för bullerskydd är ofullständiga

I bullerutredningen anges att några särskilda bullerskyddsåtgärder inte har utretts eftersom riktvärden för bostäder inte överskrids. Av bilagorna till PM – Bullerutredning med ny illustrationsplan framgår det dock att bullerskyddsåtgärder inom kvarteret närmast KL har utretts, och de facto är en del av bullersimuleringen. Av kommunens svar i granskningsutlåtandet anges det dock att dessa

Kommunen bedömer att föreslagna planbestämmelser för att uppnå zon B är tillräckliga för att området ska få en bra ljud- och boendemiljö.

De bullerskyddsåtgärder som har utretts gav enligt samtal med konsulten inte någon effekt på ljudnivån vid fasad. Det saknades därför anledning att behålla planbestämmelserna.



FINSPÅNG

bullerskyddsåtgärder enbart har en marginell effekt inom de planerade bostädernas uteplatser. Denna slutsats pekar i sig på att kommunen inte lyckas visa skälig hänsyn till KL om det vid en senare faktisk mätning av buller innebär att riktvärden för buller överskrids. Redan denna omständighet talar för att bullerskyddsåtgärder måste utredas ordentligt.

Planförslaget innebär vidare att det inte kommer finnas någon möjlighet att anlägga bullerskyddande åtgärder inom planområdet. Kommunen har i denna del således inte förmått visa hur kommunen ska hantera överskridande av riktvärden för buller och visar därmed inte skälig hänsyn till KL. Kommunens nya förslag strider av den anledningen även fortsatt mot 4 kap. 36 § PBL.

Sammanfattningsvis

Mot bakgrund av att kommunen inte tagit tillräcklig hänsyn till rådande bullersituation och de problem som denna befaras medföra, trots KL:s påpekanden under planarbetet, kommer KL att överklaga detaljplanen.

Planen skapar möjligheter att anordna uteplatser i bullerskyddat läge, norr om bostäderna, för det bostadskvarter som ligger närmast KL Industri.

Samhällsplaneringsenheten